

Za Jirkou Knoppem cestou necestou.

Je neděle odpoledne. Zasedl jsem k počítači abych zrekapituloval uplynulé dny tohoto týdne a naplánoval si co mě čeká a co bych měl stihnout v týdnu příštím. Karanténní opatření pro seniory toho mnoho neumožňují.

Nemohu se přitom znovu nezamyslet nad události dominující a smutnou, kterou byl odchod přítele Jirky Knoppa.

Jaký vlastně byl? Co o něm vím? Samá pozitiva. Kamarádský, sympatický, usměvavý, společenský, stále optimistický.

Setkali jsme se poprvé na Vojenské akademii, kde byl promován zeměměřickým inženýrem rok přede mnou. Později jsme nikdy nesloužili u jednoho ústavu nebo útvaru. Odborně jsme byli v užším kontaktu pouze při tvorbě speciálních map pro letectvo.

Ovšem nejtěsnější byly společné kontakty ve Sdružení v kterém byl aktivním členem od samého začátku. Nejen na různých akcích ale zejména při publikování svých literárních výtvorů na našem webu. Jeho publikace, články, eseje a další autorská díla, ty nejvěrněji říkají jakým byl. Jsou více než tisíc slov. Posuďte to na několika jeho výtvorech sami.

Bohouš Haltmar

KULTURNÍ TRAGEDIE

Jiří Knopp

Kráčím po chodníku, já svobodný občan Hradce
a nevím, zda dojdu domů, ke své matce.
Když přejede mě zfetovaný jezdec mercedesu,
ty zlevněné rohlíky už zřejmě nedonesu
už nevidím tu parádní akci
v růžové zahradě ordinaci.
Umřu jako zblblý nevědomec,
jak poslední z posledních bezdomovec.
Kteroupak-doktor šelma protřelá-asi
stáhne si v postel svoji za pačesy,
Kteroupak pozve a po nalití vínka,
bude jí sahat výš než na kolínka.
Ona nebude vědět co s tím debilem –
naštěstí ho odvolá manželka mobilem.
Už budu doma – není to tak bledé,
teď už mě žádný blbec nepřejede.
Neštěstí je v této době u nás našup,
Někdo mě vyrval z ruky nákup.
Taková je u nás denní praxe –
v pekle jsou léky od doktora Maxe.
Ztěžovat si budu, zatím nevím komu,
večer podívám se i na Cesty domů.

BYL JSEM A ZŮSTAL ELÉVEM

Jiří Knopp alias Chuchr. Léta páně od 1949 až 2018

(a možná i déle)

Stojím tu s černým kufrem
S tváří bez vousů
a nevím co mě čeká.
Jen ta honosná budova mě leká.
Ale Stromovka, tančírna u Vaňhů
a sto pražských biografů mě láka.

X

Levá, pravá, pochodujem.
Také vzorně salutujem,
Každý se vyznamenat může.
Udělám z vás gumové muže!
Teď si zahrajeme na vojáky.
Nemáme flinty a bodáky.
Na normální maníky.
Jděte a nappěte si slamníky!
Kde je moje máma, kde je, kdo jí zná?
„Někde za horama na mě vzpomíná“.

X

Ohlaste se! No, vás se to týká.
Budu snad poslouchat svobodníka?
Ó jak bych ho nakop a to směle.
Kam jinam, než do prdele.

X

„Mautnerka“ je pojem,
do dneška mě jímá.
Nemám z ní dobrý dojem.
Usínám tam za hluku šakalů
a vytí kojotů.
Jen Slováci to dokážou správně nazvat,
„jsme tu jak stádo kokotů“.
Celou noc jsme tu v moci jen svých vrstevníků.
My, banda usmrkaných uličníků.
Ano, máte pravdu, pane svobodníku.
Zašiju si všechny kapsy tříbarevnou nití.
Ale je mi z vás k blití.
Ještě že tu je tovární komín na dvoře
Ten falus je tu pro nás a je naše hoře.
Ale jednou se změní v náš cíl,
naším cílem je ta výška.
Jsme mladí a teče nám mléko po bradě,

X

Jsme vesničtí balíci,
jsme nevědomí panici.

Teď potají pláčem do deky od eráru,
ale zítra už budem kupovat rum v baru
zpívat a hrát si na kytaru.

Zbožně odkládáme propocené onuce
a obouváme si elegantní botky.
V náprsních kapsách nás hřejí holek fotky
A brousíme si náš první šábr, první perko.
Čínskou tuš roztíráme po sklíčku,
značkový klíč už máme v malíčku.
A „tkáme“ čáru, první základ mapy.
Ta čára musí být rovná, chlapi!
Musíte se s tou čárou mazlit.
Musíte ji hýčkat jako milenku.
Ještě chvílku, ještě na chvílku.
Tak jako ve Stromovce u Vaňhů
když tančíte sambu
a mačkáte k sobě babu.
Najednou všechno špatné je pryč.
Žádný svobodník tu nezarafá.
My se tu učíme na kartografa.
Mapa je totiž, když ten hrbatý vaterland
zmenšíme v měřítku.
Když zmáčkнем holce na pravém místě svetr,
když na čáru vezmem kurvimetr.

X

Praha je všech vojáků ráj.
Dokud nepřijde ministr Čepička.
Vojáci poslušné jsou služky
a tak hoši, hurá do Dobrušky!
Plakaly všechny holky z pošty.
Slzy jim tekly do flašky.
Nezapomeňte na nás „pošťačky“!
Snad brzy bude slzet jiná.
Na shledanou všechna pražská kina.
Zdravíme všechny tančírny,
kde dělali jsme blbiny

X

Když přisupěl z Opočna motoráček
s šišatými koly venkovský to vláček
a viděli jsme konec kolejí,
mysleli jsme že nás omejí.
Tvrđ jsem a hned zase měk
Před námi tu už byl F.L.Věk!
Ale hned nás přivítali „blafy“.
Teď budou z nás tady dělat topografy.
Z nás jeden zvaný Rybas dostal zlost
a odepřel Bátkovi poslušnost.
Byl tu pouze jeden kulturák
a nebyl čas na dlouhé nářky.
Tak vrhli jsme se na na „mlíkačky“.
A aby bylo více lásek,
založili jsme Atlásek.

Janičky, Vlasty ba i Petry
vyměnili jsme za eklimetry.
A jejich krátké šatičky ?
Nosili jsme jim naše vytýčky.
Pak sbalili jsme svoje bágly
a lezli s nimi na triangly.
X
Ach Dobruška, začali jsme ji mít rádi.
Tři roky spolu, byli jsme bratry i kamarády.
Sbližoval nás sport a zpěv i slečny
ale také Deštná, Broumar, Opočno...
Osmnáct let a teprve tady
za vojáčka „mňa brali“.
Dorostli jsme v chlapi.
Byli jsme ještě kluci a přece dospělí.

X
Už nechceme spávat na palandách
a přičí se nám budíček.
Všichni nás přemlouvají,
nejvíce náš druhý tatíček.
Až stanete se důstojníky

a bude to na to tata,
celý svět bude vám ležet u nohou.
Za to vám ručím, jsem váš druhý táta
Žádný biřic.
Tak jsme to zase podepsali
do Litoměřic.
Prý jenom na tři járy.
Holek je tu na tisíce
a taneční sály ba i bary.
Pustil se do nás strejda Erban
Ba i geodet Rout.
Tužili jsme se až nám svaly tuhly.
Měřili jsme délky, také úhly.
A každý jsme byli fit.
Na zádech tížil nás teodolit.
To už jsme dostávali i pár babek
a zapíjeli lásky žernoseckým vínem.
Trsat chodili jsme do Mrazíren
a lámat dívčí srdce na Tajvan.
Na Kocandě léčili jsme se ze všech ran.
Někteří z nás už měli ženy ba i dětičky,
když konečně nám připínali ty vytoužené
hvězdičky.
Šest let spolu jako bratři.
Náš druhý otec hnal nás mnohé dál
byl neustále plný víry,
že dokope nás mezi inženýry.

**TAK TO JE HOŠI KONEC BALADY.
UŽ NEZBÝVÁ MI ANI CHVILKA
VYSCHLA MI TUŠ A KDEPAK JE MÁ
SOMRVILKA...?**

*Nám, kteří ještě žijeme, pro vzpomínky.
Jirka Knopp alias Chuchr v roce 20*

Herecké ztvárnění amerického generála v roce 1954

Strýc Jeban

Vzpomíná Jiří Knopp

Kdo to byl?

Podplukovník Erban byl vynikající topograf a učitel s celou řadou kladných i záporných vlastností, který nás mnohému naučil. V našich devatenácti letech nás však velmi štval a kde jsme mohli, dělali jsme si z něho legraci. Dost často říkal, že za Rakouska by naše chování neuspělo a že s tak špinavými botami by se každý *fárák* styděl jít byt' i ke koňům. Takže jeho přezdívka byla i „*strejda Rakuš*“. Trvale se vryl v paměť jako „*Jeban*“. Že nás vychovával jako zdatné měřiče nám nevadilo, vadilo nám, že se pletl do řemesla i našim velitelům čet a veliteli roty a opravoval náš pořadový krok, vojenské vystupování, způsob zdravení a dokonce i způsob provádění úklidu.

Jak mě strejda učil zametat.

Bylo to jedno pondělí, kdy jsem měl tak zvanou světničku. Ostatní vyběhli na rozcvičku a já zůstal na světnici sám s koštětem v ruce. Zametal jsem, když jsem si všiml, jak se kolem okna mihl stín strejdy Jebana. Věděl jsem, že se určitě půjde podívat na naší světnici a tak jsem rychle nametl kopici smetí, připravil jsem se a když otevřel dveře, poslal jsem mohutným golfovým úderem smetí vstříc našemu přísnému karateli. Ten se rozkašlal a spustil na mě:

„Jak to metete? Takhle se přece nemete. Já vám ukáži jak se mete. Podejte mi láhev s vodou.“

Když dostal žádané, pocákal místnost vodou, vzal koště a začal zametat. Já jsem si lehl na postel, abych snaživému uklízeči nepřekážel a strýc se dal do zametání právě v okamžiku, kdy se moji kamarádi vraceli z rozcvičky. No, stal jsem

se slavným, protože moji kamarádi nelenili a všem vyprávěli jak jsem ležel na posteli a strejda Jeban za mě zametal.

Samozřejmě, že mě to jen tak u strejdy neprošlo.

PRADĚDEČEK NA HLÍDÁNÍ – Jiří Knopp

6.9.2015 by Bavor V.

Můj život už za moc nestojí – dříve se říkalo: ani za paklík tabáku, jenže dnes je tabák dražší než pořádný kus vepřového, takže toho raději necháme. Dokud jsem nebyl po operaci kyčelního kloubu a bypassu, tak jsem držel krok s ostatními, ale teď se courám s babkami a dědky na konci lidského pelotonu, kteří jako já visí na francouzských holích s batohy na zádech.

Stále si dávám záležet na tom, abych byl na tom světě ještě někomu prospěšný. Dokážu přebalit dítě, nasadit mu pemprsky – konec konců jsem kdysi na vojně absolvoval kurs baličů padáků a jako pracovník chemické laboratoře se mi daří namíchat v poživatelné formě Nutrilon, což je dražší přípravek, než byl kdysi sunar.

K vnučce přicházím včas, vyslechnu pár instrukcí stran pravnoučka a ta již peláší na autobus.

Tadeášek spí klidně, na polštářku vedle jeho hlavy ověnčené zlatými vlásky stojí na stráží dvě autíčka s nápisem policie, jeden kolt na stříkání vody a dva hlinění dinosauři. Místo zbraně kladu vedle něho medvídko a také dinosaury nahrazují plyšáčky. Zbraně nemám v rukou dětí rád, jako každý, kdo začínal svůj život na konci druhé světové války.

Mezi námi dvěma je sedmdesát pět let – od Aerovky prd prd cvilink až ke Škodovce Superb a to už je pořádný skok, nebo od dřeváků až po ty nejluxusnější botičky pro dětičky za pořádně vysoké ceny. Od kuličkového počítadla k tabletu... Co si s tím klučinou počnu, až se probudí?

Děti jsem vychovával systémem – škoda každé rány, která padne vedle – to se nám do výchovy nikdo nepletl, Evropská unie neexistovala a výchova dětí se ve Varšavské smlouvě neřešila. Mohl bych snad začít s fotbalem, ten se sice už nehraje na škváře, ale na umělé trávě, no ale góly zůstávají stejné, jen peněz se dá za fotbal vydělat víc. Ovšem učit ho s umělým kyčelním kloubem kličkovat – to asi nepůjde. Mohl bych mu vyprávět pohádky, ale k tomu má televizi a jiné elektronické přístroje.

Jo s jeho maminkou, moji vnučkou to ještě šlo, chodili jsme spolu na houby, jezdili na kole, párkrát jsem ji svezl na motorce a přihlásil jsem jí do jezdeckého kroužku. Její zamilované kobylce jsem nosil jablíčka a jiné pochutiny. Potom také chtěla jet na ostrov, tak jsme spolu jeli na ostrov, ale co s tímhle klučinou? Hlavně teď budu potichu, aby dlouho spal – snad na něco přijdu. Budu ho třeba učit zpívat. Zním takovou jednu písničku, kterou kdysi zpívala celá naše rodina a všichni jsme stáli

v pozoru a štěstím plakali – o zemi, kde voda hučí po lučinách a bory šumí po skalinách a v sadě skví se jara květ... Tuhle písničku musí umět dřív, než umřu.

SETKÁNÍ PO LETECH

Jiří Knopp

Přišel jsem na poštu a stoupl jsem si za posledního v zástupu čekajících. Když se fronta nehýbala, upozornil jsem toho posledního pána, že si jdu sednout, ale až na mě přijde řada, že opět zaujmu

své místo. Ten starý pán něco zahučel a dlouze si mě prohlížel. Také já jsem několikrát po něm „hodil okem“, zda-li ho neznám, ale nic mě jeho podoba neříkala. Když jsem byl úřednicí obsloužen, čekal na mě ten pán známý - neznámý a zeptal se mne:

“Nebyl jste tak nějak v roce 1950 ve Vojenském ústavu v Praze?” Jak se říká, začínal jsem být doma.

„Ano, byl jsem tam elémem od roku 1949“

„Tak to musíš být Jirka Knopp“ Já si dobře pamatuji jak jsi napsal a nakreslil na nástěnku takového vojáka s opaskem pod břichem a nápisem „ každý velitel zlostně zasyčí, když vidí vojáka, který nosí opasek jak hasiči“.

Tak tomu říkám paměť. On si pamatuje co jsem nakreslil a napsal před sedmdesáti lety! No, to snad není možné. Dávno jsem na své první satirické pokusy zapomněl. Velmi mě potěšilo, že mé veledílo, které jsem vytvořil ve svých patnácti letech, přetrvalo v hlavě geodeta, pana Kozlera, který po vyučení ve Vojenském zeměpisném ústavu a pár letech praxe jako praporčík Československé armády stal civilním geodetem.

Seděli jsme na lavičce u fontány na Benešově třídě v Hradci Králové a vyprávěli jsme si, jak jsme těch sedmdesát let prožili. A přitom jsme k sobě neměli daleko. Já jsem mu vyprávěl o leteckém měřickém snímkování a on jak se účastnil vyměřování a vytyčování té Benešové třídy a celého okolního sídliště, kde jsme se po tak dlouhé době sešli.

Bylo to fajn. Stačí být na správném místě ve správný čas..(na jedné poště v září 2019). Je náhoda blbec?

A ještě k tomu neutaženému opasku na nástěnce. To v roce 1950 přiběhl žák Vlád'a Arnstein z vycházky a s očima navrch hlavy nám vyprávěl, že ho za jízdy v tramvaji sprndnul hrdina Sovětského svazu generál major Richard Tesařík za špatnou ústroj. Tak to je opravdu unikát.

A je to vůbec možné, že tenkrát ještě jezdili generálové, hrdinové Sovětského svazu, v uniformě v obyčejné tramvaji?

UŽ NE...

Jiří Knopp 2019

Už nepůjdu jen tak, cestou necestou,
už nestavím se u remízku
abych pohladil tu bílou břízku,
pocítil jak v ní proudí míza,
jak listí ševelí a jak mě zdraví.
Budu stát před ní jako jinoch nesmělý
před svou první láskou.
Už nevidím, jak nade mnou plují mráčky.
Jak se dotýkají temen našich hor.
Už neuslyším tu hudbu,

ty zvláštní tóny,
ten laskavý chór...
Zdalipak i za nimi je krásně
tak jako u nás,
když včely začnou sát nektar z pampelišek,
když tě slunce hladí a probouzí tvou sílu,
když je ti k zalknutí z těch výšek,
když budí tě to vlání.
Ještě jednou, ještě jednou chci
jít tou cestou necestou...